

KÖZLEMÉNY

A háztartási, a nem pénzügyi vállalati és a bankközi kamatlábakról 2007 júniusában

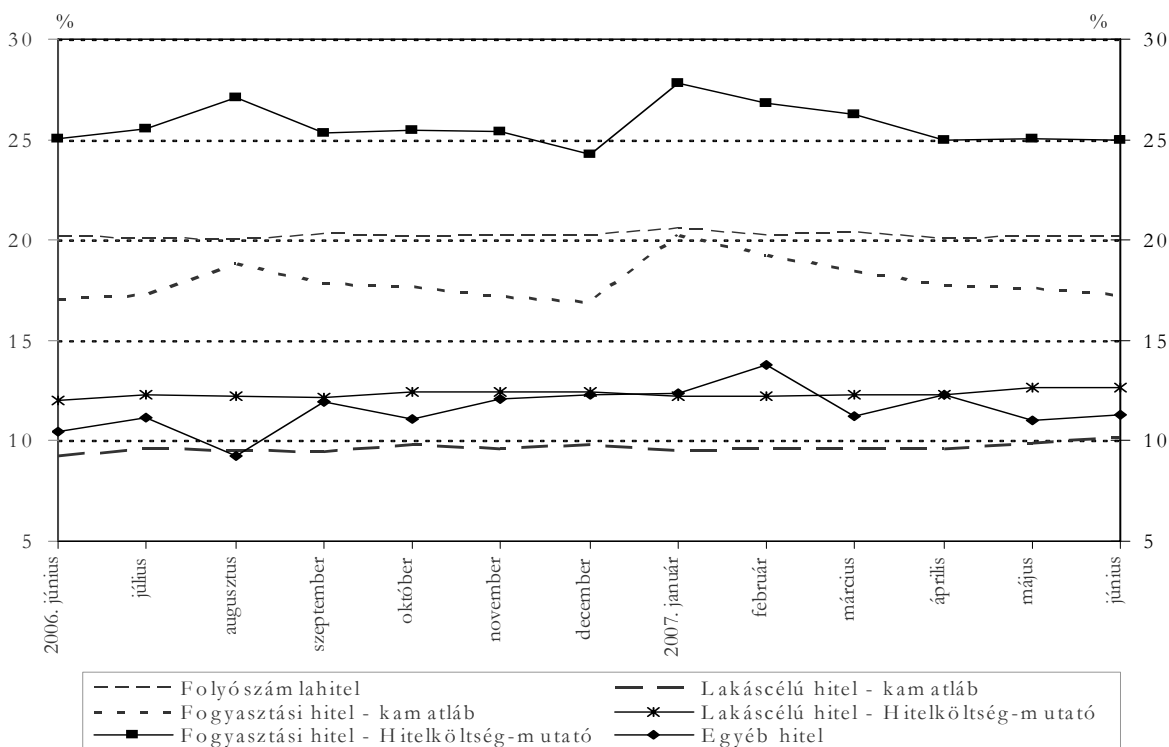
A háztartási szektor forintban denominált hiteleinek átlagos kamatlábai az elmúlt évben tapasztalható szintről júniusban nem mozdultak el, míg a lekötött betétek átlagos kamatlábai kismértékben emelkedtek. Eddigi legmagasabb értékére emelkedett a svájci frankban denominált fogyasztási és lakáscélú hitelek új szerződéseinek értéke.

A nem pénzügyi vállalatok hitel- és betéti kamatlábainak átlagos szintje az elmúlt egy évben kismértékben emelkedett, kivéve az éven túli lejáratú betéteket, ahol az átlagos kamatláb szintje változatlan volt. Az euróban denominált hitelek és betétek átlagos kamatlábai júniusban enyhén emelkedtek, tovább folytatva az eddigi növekvő tendenciát.

1. Háztartások

1.1. A forinthitelek és forintbetétek adatai

1. ábra: A háztartásokkal kötött forinthitel-szerződések havi átlagos kamatlába és hitelköltség-mutatója

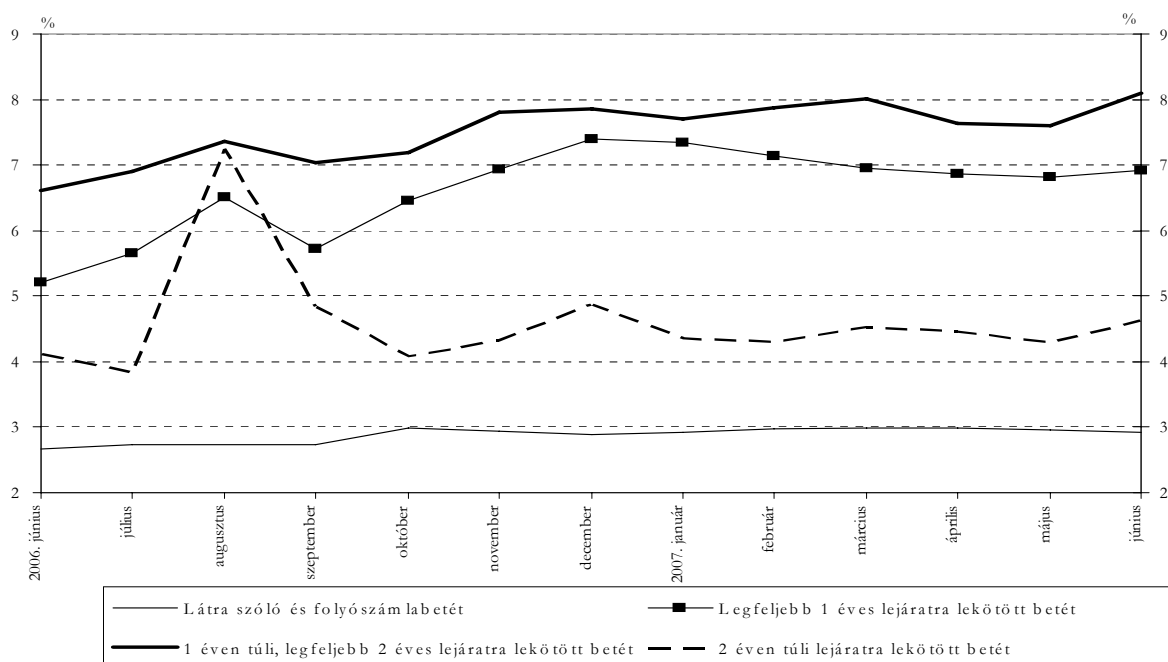
A **háztartási szektor** hiteleinek kamatlábai az elmúlt évben tapasztalható szintről júniusban nem módosultak. A folyószámlahiteleink átlagkamatlába 2007. január óta változatlanak tekinthető, júniusban 20,15%-ot tett ki. A lakáscélú hitelek piaci szintű¹ átlagos kamatlába júniusban 10,17%-ot, az átlagos hitelköltség-mutató pedig 12,66%-ot tett ki.

A fogyasztási hitelek átlagos kamatlába és hitelköltség-mutatója júniusban nem változott számottevően, az átlagos kamatláb 17,26%-ot, az átlagos hitelköltség-mutató pedig 24,99%-ot tett ki. Az egyéb hitelek átlagos kamatlába júniusban 11,33%-ot tett ki.

¹ A közleményben a lakáscélú hitelek piaci szintű kamatlábai és hitelköltség mutatói szerepelnek. A támogatott lakáscélú hitelek esetében a támogatással korrigált kamatlábértéket tartalmazza az átlagos kamatláb és hitelköltség mutató.

2007. júniusban a fogyasztási, a lakáscélú és az egyéb hitelek új szerződéseinek értéke a májuséhoz képest alig változott. A fogyasztási hitelek új szerződéseinek értéke 19,8 milliárd forint, a lakáscélú hiteleké 9,6 milliárd forint, az egyéb hiteleké pedig 9,9 milliárd forint volt.

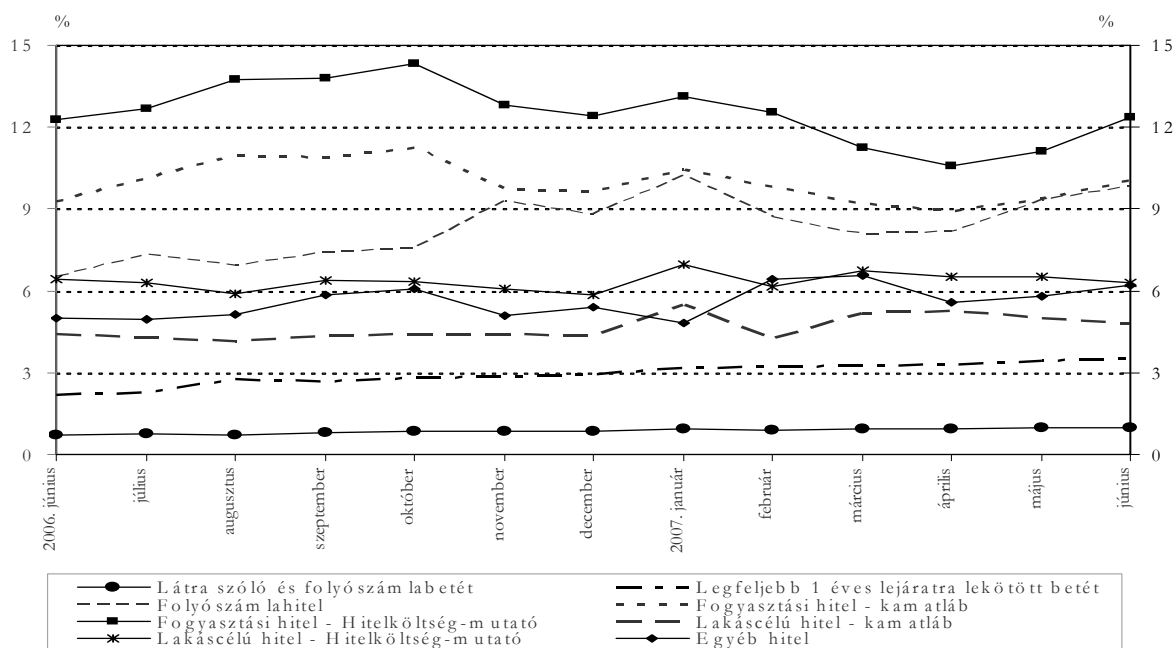
2. ábra: A háztartásokkal kötött forintbetét-szerződések havi átlagos kamatlába

A háztartási szektor látra szóló és folyószámlabetéteinek átlagkamatlába júniusban 2,93%-ot tett ki. A lekötött betétek átlagos kamatlábai kismértékben emelkedtek. Az éven belüli lejáratra lekötött betétek átlagos kamatlába 6,91%, az egy éven túli, legfeljebb 2 éves lejáratú lekötött betéteké 8,10%, a 2 éven túli lejáratú betéteké pedig 4,63% volt júniusban. A lekötött betétek új szerződéseinek értéke a májuséhoz képest nem változott számottevően, júniusban 520,1 milliárd forintot tett ki.

1.2. Az eurohitelek és eurobetétek adatai

3. ábra: A háztartásokkal kötött euro hitelszerződések havi átlagos kamatlába és hitelköltségmutatója és az euro-betétszerződések havi átlagos kamatlába ²

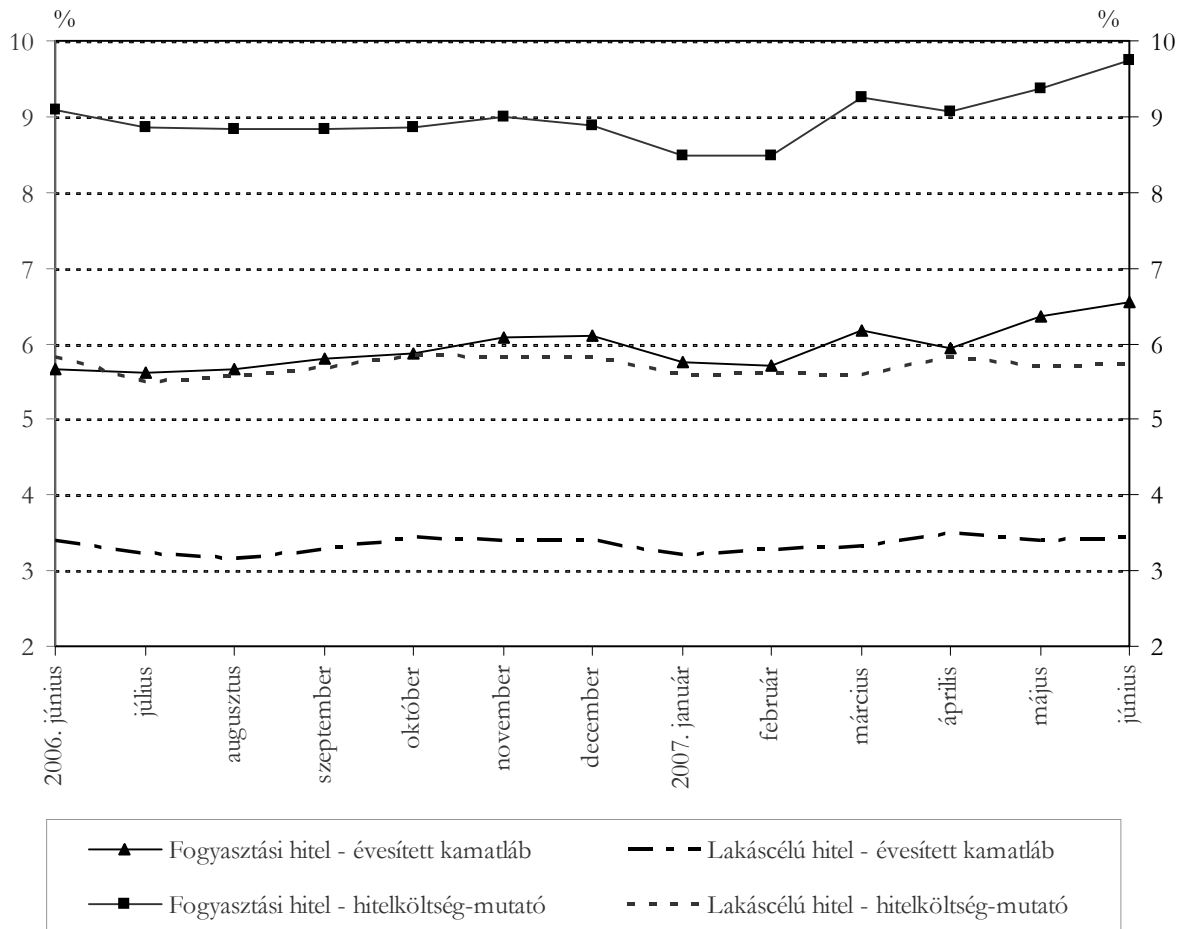
² Az ábra a fogyasztási hitelek, a lakáscélú hitelek és az egyéb hitelek esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek adatait tartalmazza.

Az euróban denominált hitelek³ új szerződéseinek értéke júniusban összesen 1,7 milliárd forintot tett ki. Az euróban denominált folyószámlahitelek, fogyasztási hitelek és egyéb hitelek átlagos kamatlábai kismértékben emelkedtek.

Az euróban denominált látra szóló és folyószámlabetétek átlagos kamatlába az elmúlt években enyhén emelkedő tendenciát mutat, a kamatláb májusban 0,97%-ot tett ki. Az éven belüli lekötésű eurobetétek átlagos kamatlábának szintje is emelkedett az elmúlt év során, az átlagos kamatláb 3,54%-ot tett ki júniusban. A háztartások új eurobetét-szerződéseinek értéke a 2007. januári szint közelébe csökkent, 118,4 milliárd forint volt júniusban.

1.3. A svájci frank fogyasztási és lakáscélú hitelek adatai

4. ábra: A háztartásokkal kötött változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású svájci frank fogyasztási és lakáscélú hitelek átlagos évesített kamatlába valamint hitelköltség-mutatója⁴

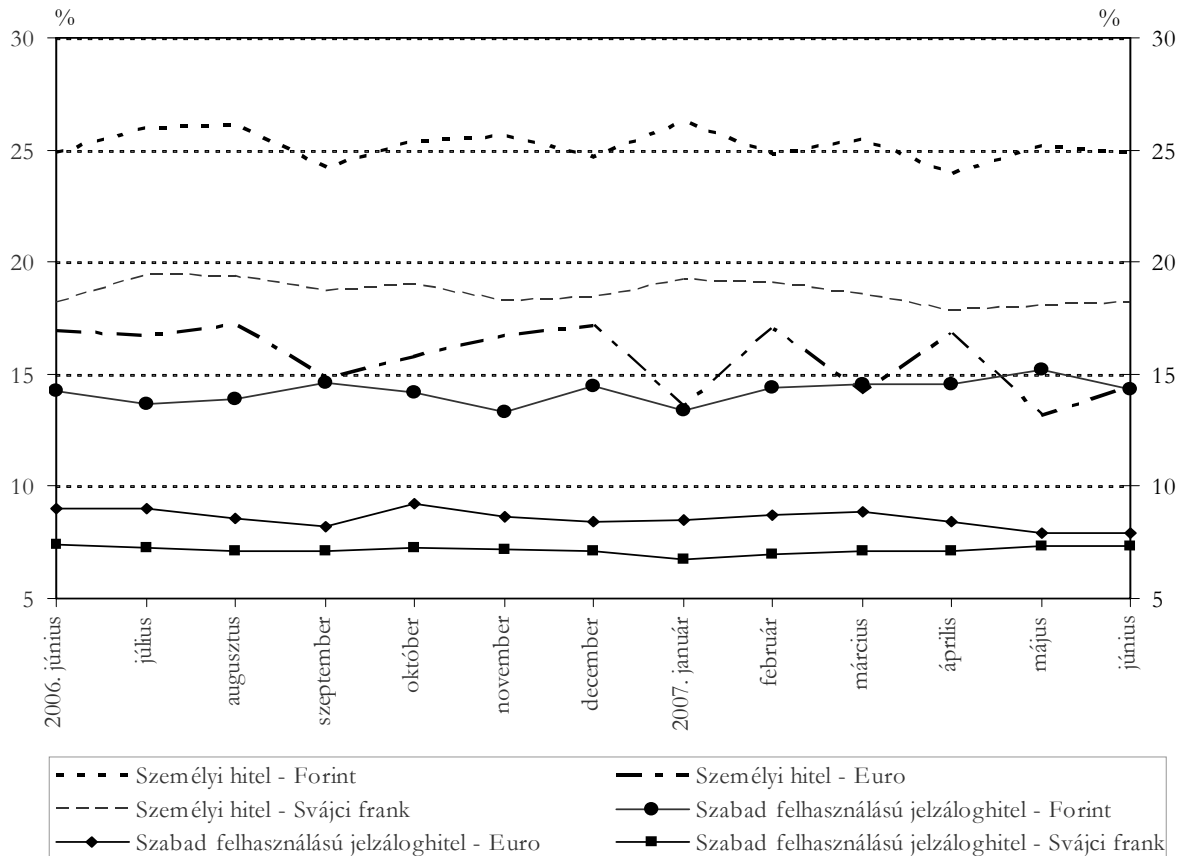
A svájci frankban denominált változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású fogyasztási hitelek átlagos kamatlába a 2007. január óta tapasztalható szintről az elmúlt két hónapban emelkedett. Az átlagos kamatláb 6,56%-ot, az átlagos hitelköltség mutató pedig 9,74%-ot tett ki júniusban. A lakáscélú hitelek átlagos kamatlábának és hitelköltség mutatójának szintje szinte változatlan volt az elmúlt évben. A kamatláb 3,44%, az átlagos hitelköltség-mutató pedig 5,74% volt júniusban.

³ A hitelszerződések alatt a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású fogyasztási, lakáscélú és egyéb hiteleket értjük.

⁴ A fogyasztási hitelek a svájci frank hitelek esetében csak a személyi hiteleket és a szabad felhasználású jelzáloghiteleket tartalmazzák. A gépjárművásárlási hitelek adatait nem közöljük, mert kevés adatszolgáltató adata áll rendelkezésre. A svájci frankban denominált egyéb fogyasztási hitelekről (pl. áruvásárlási hitel) nem gyűjtünk adatokat.

1.4. A háztartási szektor forint, euro és svájci frank hiteleinek összehasonlítása

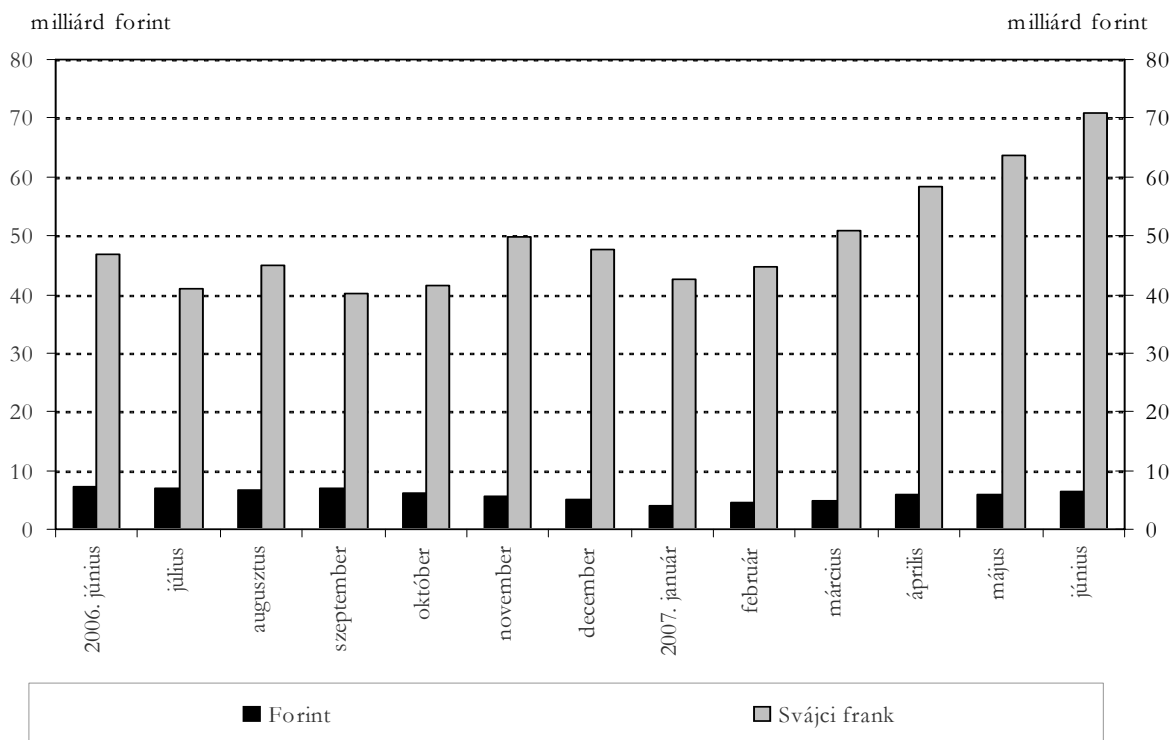
5. ábra: A változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású forint, euro és svájci frank személyi hitelek és szabad felhasználású jelzáloghitelek hitelköltség-mutatója

A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású személyi hitelek kamatlábainak szintje az elmúlt egy évben szinte változatlanoknak tekinthető. A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású személyi hitelek átlagos hitelköltség-mutatója a forint denomináció esetében 24,90%-ot, az euro denomináció esetében 14,47%-ot, a svájci frank denomináció esetében pedig 18,18%-ot tett ki júniusban.

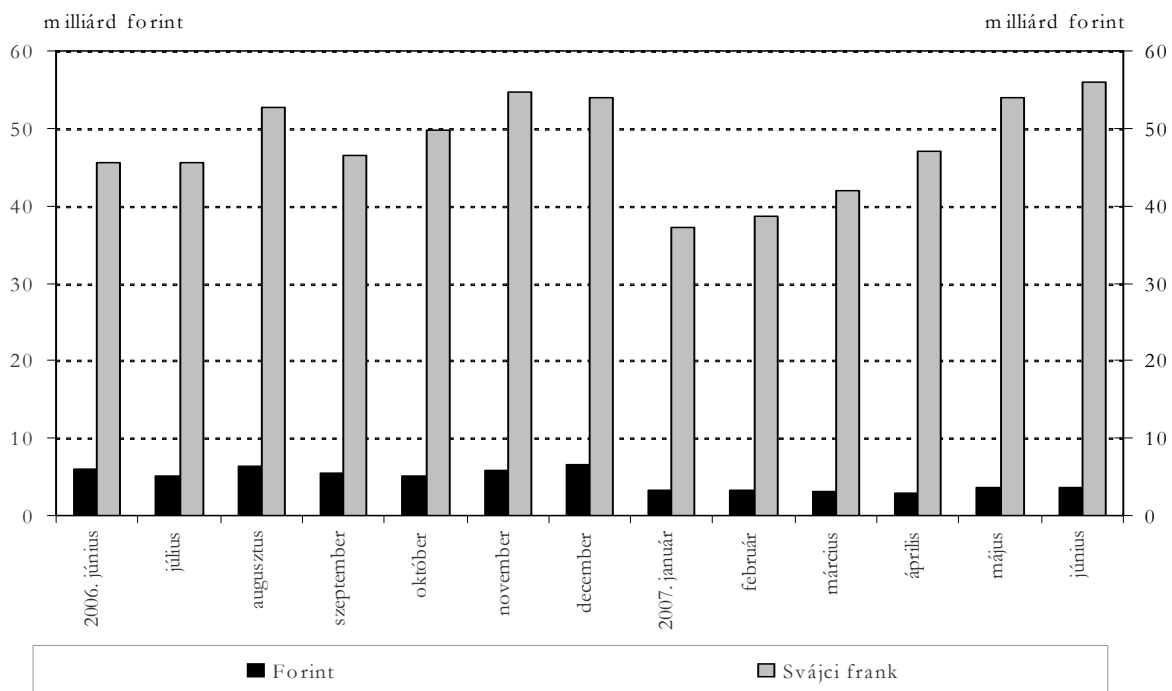
A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású szabad felhasználású jelzáloghitelek esetében az euróban és svájci frankban denominált hitelek átlagos hitelköltség-mutatói közötti különbség májusban és júniusban 1 százalékpont alá csökkent. A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású szabad felhasználású jelzáloghitelek átlagos hitelköltség-mutatója a forint denomináció esetében 14,35%-ot, az euro denomináció esetében 7,94%-ot, a svájci frank denomináció esetében pedig 7,35%-ot tett ki júniusban.

6. ábra: A változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású forint és svájci frank személyi hitelek és szabad felhasználású jelzáloghitelek új szerződéseinek értéke

Az új szerződéseken belül domináns svájci frank denomináció esetében a fogyasztási hitelek új szerződéseinek értéke 2007. február óta folyamatosan emelkedik, júniusban 2005. január óta az eddigi legmagasabb értéket vette fel. Júniusban az új szerződések értéke további 7,2 milliárd forintra 70,8 milliárd forintra emelkedett.

7. ábra: A változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású forint és svájci frank lakáscélú hitelek új szerződéseinek értéke

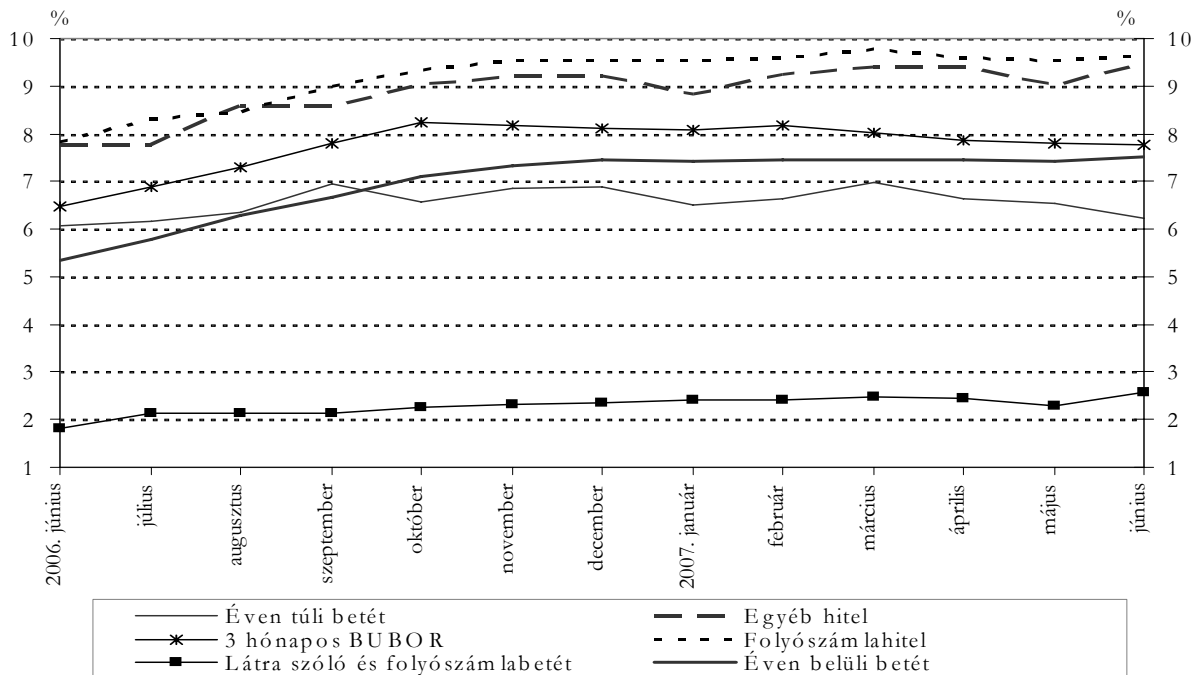

A lakáscélú hitelek új szerződéseken belül domináns svájci frank denomináció esetében az új szerződések értéke az elmúlt év legmagasabb értékére, 55,9 milliárd forintra emelkedett júniusban.

2. Nem pénzügyi vállalatok

2.1. A forinthitelek és forintbetétek adatai

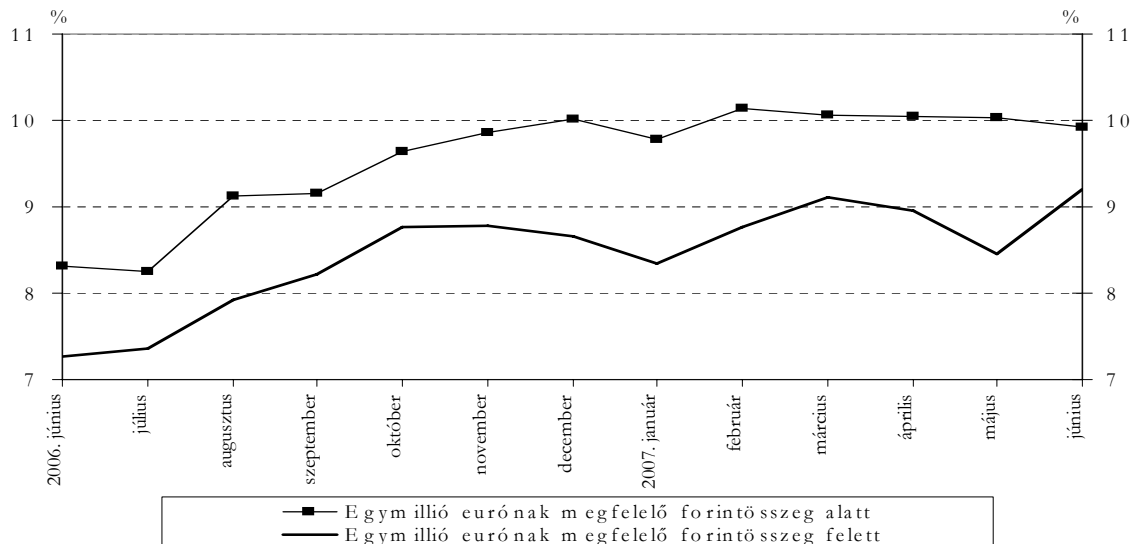
8. ábra: A nem pénzügyi vállalatokkal kötött forinthitel- és forintbetét-szerződések havi átlagos kamatlábai és a BUBOR

A nem pénzügyi vállalatok hitel- és betéti kamatlábainak szintje az elmúlt egy évben kismértékben emelkedett, kivéve az éven túli lejáratú betéteket, ahol az átlagos kamatláb szintje változatlan volt. A nem pénzügyi vállalati forintban denominált folyószámlahitelek átlagos kamatlába 9,66%-ot, a folyószámlahiteleken kívüli egyéb hiteleké pedig 9,48%-ot tett ki. A folyószámlahiteleken kívüli változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású egyéb hitelek új szerződéseinek értéke júniusban 6,3 milliárd forinttal 186,7 milliárd forintra csökkent.

A látra szóló és folyószámlabetétek átlagos kamatlába az előző havi csökkenés után ismét emelkedett, 2,58%-ot tett ki. Az éven belüli lejáratú betétek átlagos kamatlába 7,52%, az éven túli lejáratú betéteké pedig 6,24% volt júniusban. A lekötött betétek új szerződéseinek értéke 163,8 milliárd forinttal 1392,3 milliárd forintra csökkent.

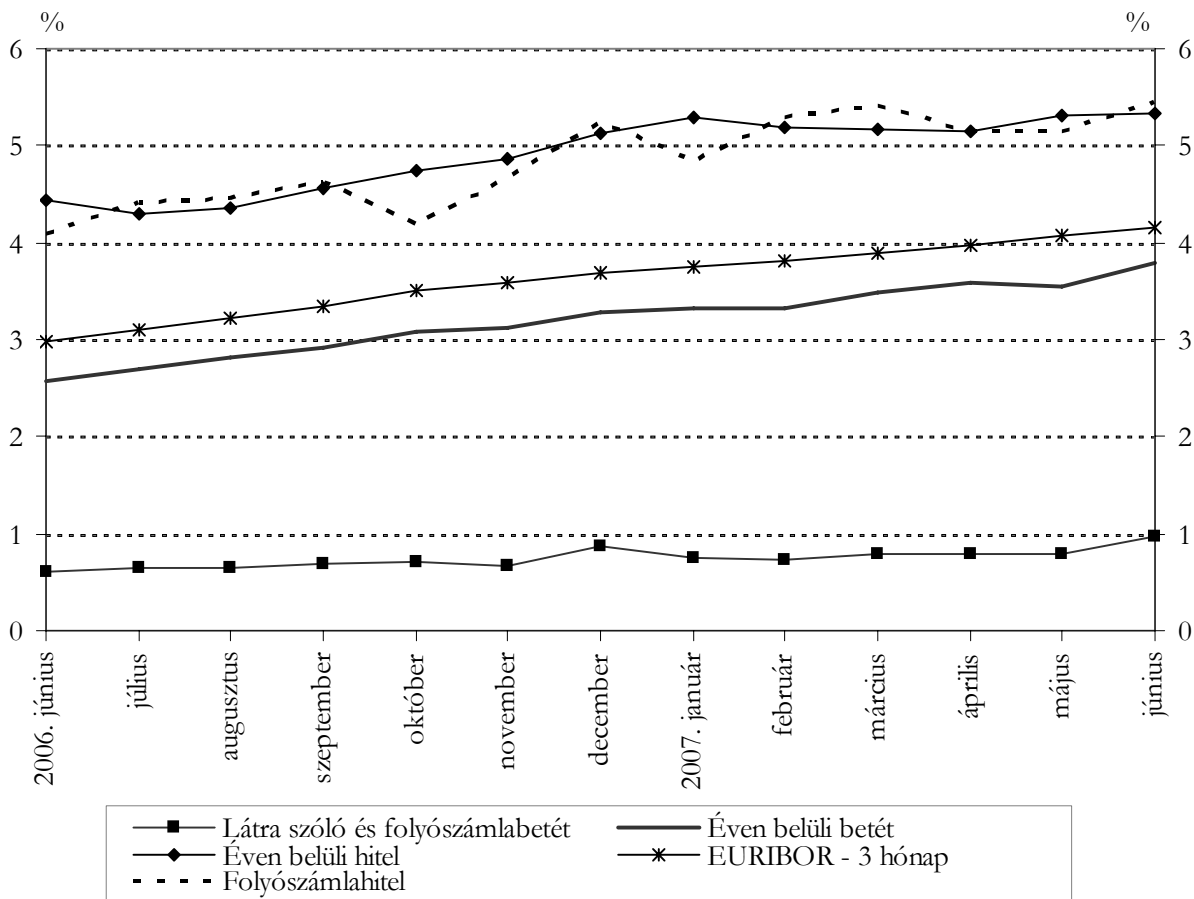
9. ábra: A nem pénzügyi vállalatok forinthiteleinek átlagos kamatlába a hitel összege szerint

A nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott egymillió eurónak megfelelő forintösszeg⁵ alatti nem folyószámla forinthitelek átlagos kamatlába 2006. december óta a 10%-os szint közelében mozog, júniusban 9,92%-ot tett ki. Az egymillió eurónak megfelelő forintösszeg feletti hitelek átlagos kamatlába 74 bázisponttal 9,20%-ra emelkedett.

2.2. Az eurohitelek és eurobetétek adatai

10. ábra: A nem pénzügyi vállalatokkal kötött eurohitel- és eurobetét-szerződések havi átlagos kamatlábai és az EURIBOR

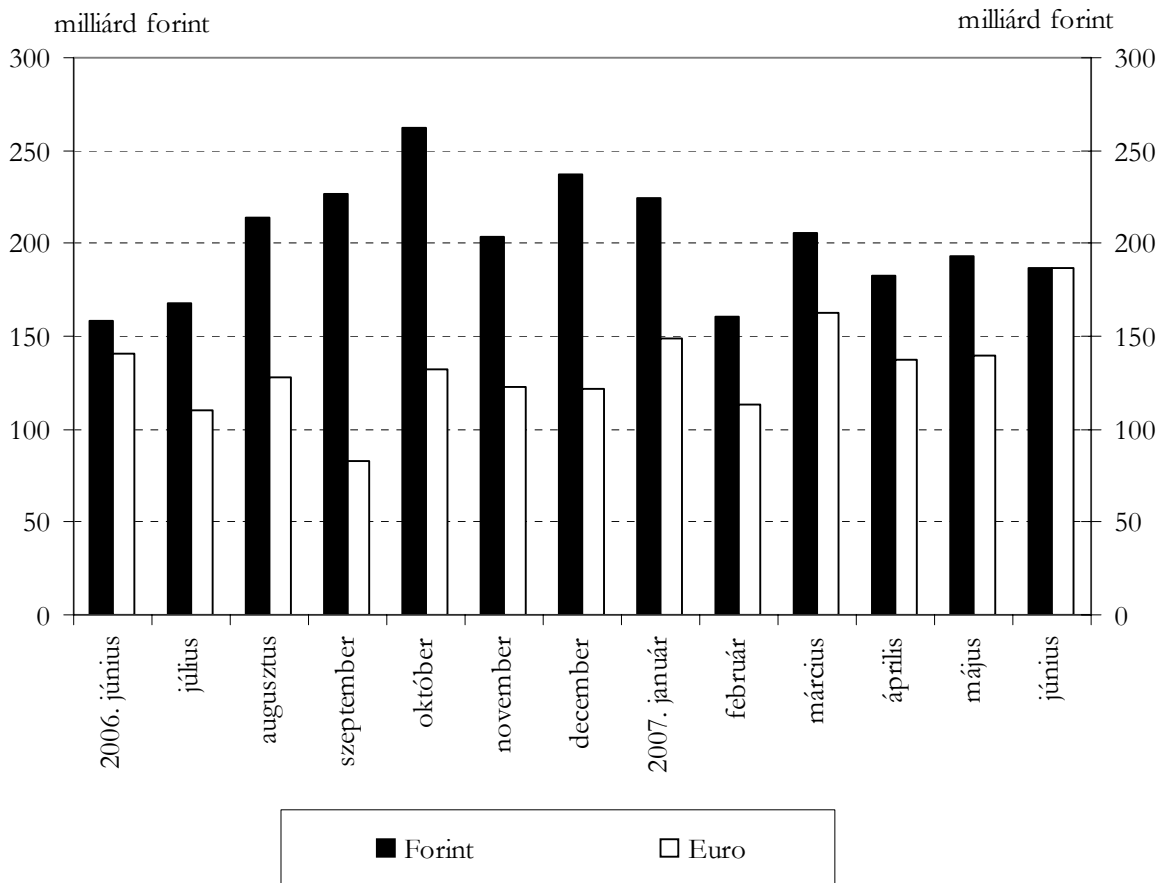

A nem pénzügyi vállalatok euróban denominált hiteleinek és betéteinek átlagos kamatlábai júniusban enyhén emelkedtek, tovább folytatva az eddigi növekvő tendenciát. Az euróban denominált folyószámlahitelek átlagos kamatlába 5,45%-ot, a folyószámlahiteleken kívüli legfeljebb egy éves kamatfixálású hiteleké pedig 5,27%-ot tett ki.

A folyószámlahiteleken kívüli változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek új szerződéseinek értéke júniusban 47 milliárd forinttal 186,8 milliárd forintra emelkedett. Az éven belüli lejáratra lekötött betétek új szerződéseinek értéke 1120,2 milliárd forint volt.

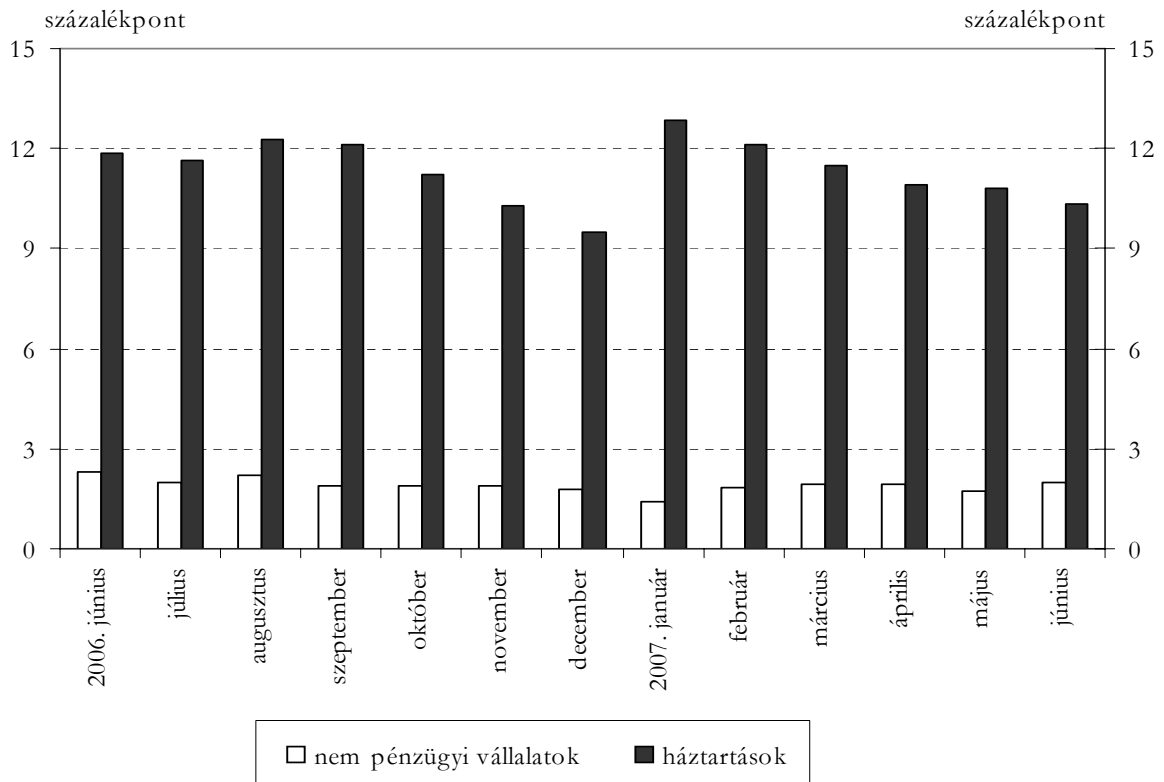
⁵ Az egyedi hitelek forintösszegének átszámítása euróra a hónap utolsó napján érvényes MNB középárfolyamon történik. A közölt kamatlábak csak a forinthitelekre vonatkoznak, ezért az egyébként forintban nyújtott és nyilvántartott hitelek utólagos átszámítása történik euróra. Az átszámítás azért szükséges, hogy az Európai Központi Bank és az eurozóna országainak adataival összehasonlíthatóvá váljanak a kamatlábak.

11. ábra: A nem pénzügyi vállalatokkal kötött változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású forint- és eurohitel-szerződések új szerződéseinek értéke

3. A hitel- és betéti kamatlábak különbsége

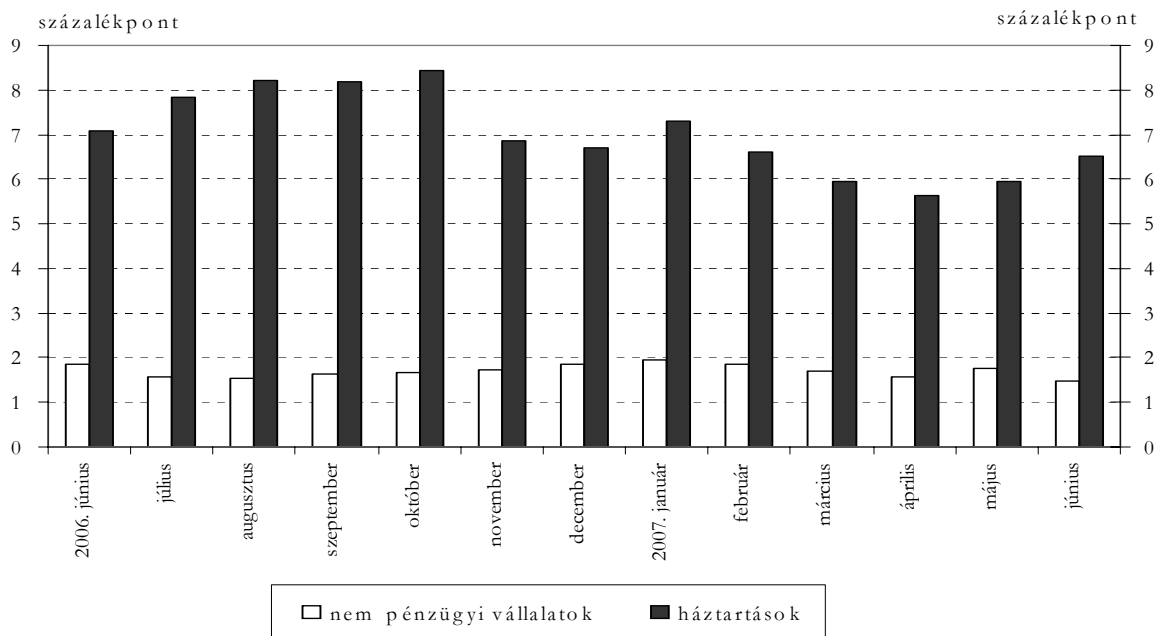
12. ábra: A nem pénzügyi vállalatok és a háztartások forint hitel és forint betét kamatlábai különbsége

A háztartási szektor esetében a fogyasztási hitelek és az éven belüli lejáratra lekötött betétek átlagkamatlábai közötti különbség 2007. február óta folyamatosan csökken, júniusban 10,35 százalékpont volt. A nem pénzügyi vállalatok hitelei és betétei között jelentősebb súllyal szereplő éven belüli lejáratok esetén az átlagkamatlábak közötti különbség 2,01 százalékpont volt.

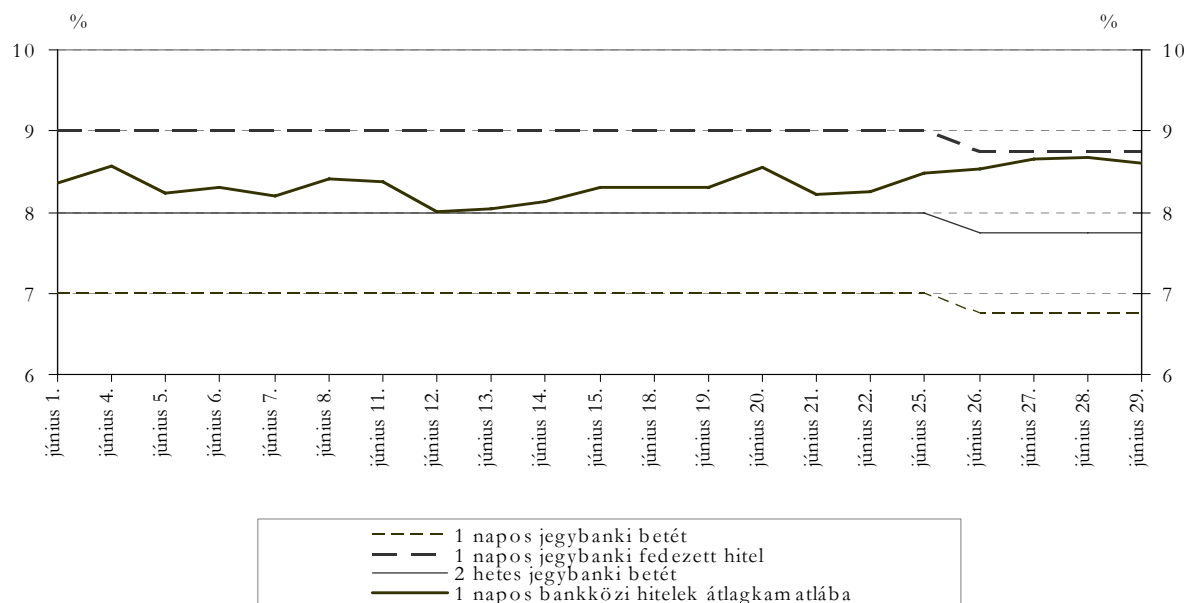
13. ábra: A nem pénzügyi vállalatok és a háztartások eurohitel és eurobetét kamatlábainak különbsége

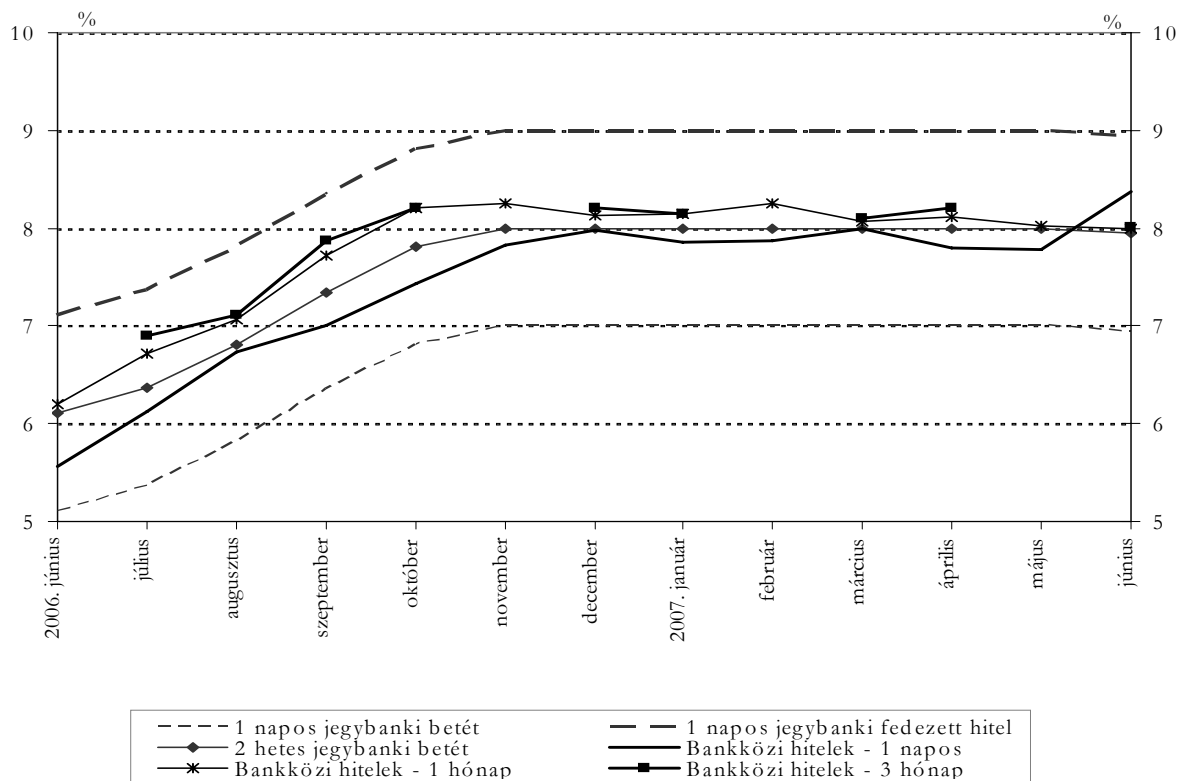
A háztartási szektor esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású euróban denominált fogyasztási hitelek és az éven belüli lejáratra lekötött eurobetétek átlagkamatlábai közötti különbség a február óta tartó csökkenés után májustól ismét emelkedik, júniusban 6,51 százalékpontot tett ki. A nem pénzügyi vállalatok változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású euróban denominált hiteleinek és éven belüli lejáratú eurobetéteinek átlagkamatlábai közötti különbség júniusban 1,49 százalékpont volt. Az euróban denominált hitelek új szerződéseinek értéke a háztartási szektor esetében elhanyagolható a forint és a svájci frank denominációhoz viszonyítva.

4. A bankközi fedezetlen forintkihelyezések adatai

14. ábra: A jegybanki kamatlábak és a bankközi forintpiac átlagkamatlábai 2007 júniusában

15. ábra: A bankközi forintpiac és a jegybank átlagkamatlábai

A bankközi forintpiacon 2007 júniusában a forgalom 100,6 milliárd forinttal 3116,2 milliárd forintra emelkedett. Az egynapos bankközi hitelek forgalommal súlyozott átlagkamatlába júniusban 58 bázisponttal 8,37%-ra emelkedett. Az 1 hónapos lejáratú bankközi kihelyezések átlagkamatlába júniusban alig változott, 8,00%-ot tett ki. Júniusban a 3 hónapos lejáratú bankközi kihelyezések átlagos kamatlába 8,02% volt.

A hónap egyes napjaira vonatkozó bankközi kamatok az MNB naponta közzéteszi a REUTERS oldalakon. Az overnight forint bankközi kihelyezések napi átlagos kamatlába megtalálható az MNB honlapján is:

http://www.mnb.hu/Resource.aspx?ResourceID=mnbfile&resourcename=on_bankkoz_i_adatok

A részletes átlagkamatlábak, valamint a vonatkozási időszakban kötött új szerződések összege, amelyet az MNB az átlagkamatlábak számításához használ, valamint a hó végi állományokkal súlyozott kamatlábak szintén megtalálhatók az MNB honlapján, az alábbi elérési útvonalon:

http://www.mnb.hu/engine.aspx?page=mnbhu_statistikai_idosorok

IX. Deviza-, pénz és tőkepiac

Budapest, 2007. július 31.

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKA

Módszertani megjegyzések

2006. évtől kezdődően az adatszolgáltatói terhek mérséklése céljából mintavételes technikát alkalmaz az adatszolgáltatói kör megállapításánál. A minta kiválasztásának alapjául az adatszolgáltatói populáció homogén rétegekre való felbontása szolgált. Ennek eredményeképpen megváltozott az adatszolgáltatói kör összetétele és csökkent az adatszolgáltatók száma.

Az adatszolgáltatói kör változása az átlagkamatlábak alakulását általában nem befolyásolta, csak azon konstrukciók esetében (pl. 10 éven túli lejáratú lakáscélú hitelek), ahol 2005-ben kevés számú adatszolgáltató jelentett egymástól jelentős mértékben eltérő adatokat. Itt az adatszolgáltatói kör változása felerősítette az összetétel-változás hatását.

A bankközi forintpiaci ügyletek adatai mellett — a sajtóközleményben a hitelintézetek által a nem pénzügyi vállalatokkal (S.11) valamint a háztartásokkal szemben alkalmazott hitel- és betéti kamatlábak; továbbá az ezen szektorok részére nyújtott hitelek, valamint a tőlük elfogadott betétek új szerződéseinek összesített értékei szerepelnek. A kamatstatisztika esetében a „háztartások”-ba a háztartások szektora (S.14) mellett beleértjük a háztartásokat segítő nonprofit intézmények szektorát (S.15) is. A hitelintézetek körébe tartoznak a lakástakarékpénztárak is, amelyek alacsony kamatlábú betéteket fogadnak el a háztartási és nem pénzügyi vállalati ügyfelektől, és a piaci szintnél lényegesen alacsonyabb kamatozású — lakáscélú — hiteleket nyújtanak.

A közleményben publikált átlagkamatok képzése többlépcsős folyamat, az aggregálási szinteket a következő táblázat szemlélteti:

Aggregálási (átlagképzési) szintek	Aggregálási (átlagképzési) szint megnevezése	Ki végzi az aggregálást?
4	Adatszolgáltatókra képzett átlagos kamatláb	Magyar Nemzeti Bank
3	Az adatszolgáltató összes termékének átlagos kamatlába (pl. fogyasztási hitel)	adatszolgáltató
2	Egy termék átlagos kamatlába (pl. áruvásárlási hitel)	adatszolgáltató
1	Egyedi szerződés kamatlába	adatszolgáltató

Az átlagos kamatláb változását az egyedi kamatlábak változása és az összetétel megváltozása együttesen okozza. A két tényező közül az átlagkamatlábak változásában jelentősebb szerepet játszó hatást említjük a sajtóközleményben (kamatláb-változás/összetételhatás).

A fenti táblázat mutatja, hogy az MNB-nek jelentett kamatlábak is átlagkamatlábak, tehát az MNB csak az adatszolgáltatónkénti átlagkamatlábakra tudja szétválasztani a kamatláb-változás és az összetétel-változás hatását. A legfelső aggregálási szinten kapott kamatláb-változás tehát csak azt jelenti (amennyiben az MNB nem rendelkezik kiegészítő információval), hogy az adatszolgáltatónkénti átlagkamatlábak módosulása okozta a bankrendszeri szintű átlagkamatláb megváltozását. Az egyes adatszolgáltatóknál az átlagkamatláb azonban szintén változhat összetétel-hatás következtében, vagyis amiatt, hogy a konstrukciók között és/vagy az egyes konstrukciókon belül arányeltolódás van. Az egyes adatszolgáltatóknál történt összetétel-változás illetve a tényleges kamatláb-változás mértékéről az MNB-nek általában nincs információja.

A közleményben szereplő kamatlábak közötti különbségek kiszámítása kerekítés nélküli adatok alapján történik, ezért a különbségek eltérhetnek a publikált kerekített kamatlábakból számítható különbségektől.

A kamatlábak tendenciájára vonatkozó megállapítások a Demetra Tramo/Seats szezonálisan igazító programból származó trendadatokon alapulnak.

1., 3. ábra

a) A fogyasztási, lakáscélú valamint az egyéb hitelek esetében a közölt átlagos kamatlábak az új szerződésekre, míg a folyószámlahitelek esetében a kamatláb a hó végi állományra vonatkozik, ezért az első három kategóriánál az új szerződések értékét, míg a folyószámlahiteleknél a hó végi állomány értékét használjuk súlyként az átlagkamat képzésénél. Az átlagos kamatláb nem tartalmazza a rossznak minősített hitelek kamatlábat.

b) Az egyéb hitelek közé tartoznak többek között az egyéni vállalkozók vállalkozási célú hitelei, valamint a nem fogyasztási illetve a nem lakáscélú hitelek.

c) A háztartások fogyasztási és lakáscélú hitelei esetében közöljük a tőketörlesztésen felül adódó összes fizetési kötelezettséget magába foglaló hitelköltség-mutatót is. Az MNB által közölt hitelköltség-mutató számítási szabálya megegyezik a 41/1997. Kormányrendeletben meghatározott teljes hiteldíj mutatóéval, de minden fogyasztási és lakáscélú hitelre kiterjed futamidőtől függetlenül.

d) A lakáscélú hitelek súlyozott átlagkamatlába tartalmazza a piaci kamatozású és az államilag támogatott hitelek adatait. Az államilag támogatott hitelek kamatlába az állami támogatás mértékét is tartalmazza. Az adatszolgáltatók az eszközoldali kamattámogatásos hitelek kamatlábat úgy korrigálják, hogy az ügyfelekkel szemben felszámított kamatlábhoz hozzáadják az állami támogatás mértékét. A forrásoldali kamattámogatásos hitelek esetében a hitelek futamidejéhez legközelebb eső állampapír-piaci referenciahozam és a kapott bankközi forrás kamatlábanak különbségét számítják hozzá az ügyfelekkel szemben felszámított kamatlábhoz. A lakáscélú hitelek kamatlába így függ a pénz- és tőkepiaci hozamok változásától is.

3., 4., 5., 10. ábra

A hitelek új szerződéses adatai esetében 2003. januártól az eredeti lejárat szerinti bontás helyett a kamatfixálás szerinti bontást alkalmazzuk. A kamatfixálás azt jelenti, hogy a hitelszerződésben mennyi időre rögzített előre a kamatláb. A "változó kamatozás vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálás" kategóriába kerül az összes változó kamatozású hitel, valamint a fix kamatozású hiteleknek az a része, ahol a kamatlábat az eredeti szerződésben legfeljebb egy évre rögzítik.

2, 3. ábra

A lekötött betétek átlagoskamatlábát az új szerződések értékével, míg a látra szóló és folyószámlabetéteket a hó végi állományokkal súlyozva számoljuk ki. A lekötött betéteket az eredeti lejárat alapján soroljuk be az egyes kategóriákba.

4. ábra

Az évesített kamatláb számításának célja, hogy a különböző lejáratú konstrukciók kamatlábai összehasonlíthatók legyenek. Az évesített kamatláb a hitelek esetében a hitelköltség mutató költségek nélküli részével egyezik meg. Az adatszolgáltatók az évesített kamatlábat egy jelenérték-számítási képlet segítségével határozzák meg a szerződéses kamatlábat felhasználva. Az évesített kamatláb a kamatfizetés gyakoriságát is figyelembe vevő mutató. fizetésfizetés

8, 10. ábra

A lekötött betétek átlagos kamatlábát az új szerződések értékével, míg a látra szóló és folyószámlabetéteket a hó végi állományokkal súlyozva számoljuk ki. Ezért a folyószámlahiteleken kívüli hiteleknél az új szerződések értékét, míg a folyószámlahiteleknél a hó végi állomány értékét használjuk súlyként az átlagkamat képzésénél. Az átlagos kamatláb nem tartalmazza a rossznak minősített hitelek kamatlábat.

9. ábra

Az egyedi hitelek forintösszegének átszámítása euróra a hónap utolsó napján érvényes MNB középárfolyamon történik. A közölt kamatlábak csak a forinthitelekre vonatkoznak, ezért az egyébként forintban nyújtott és nyilvántartott hitelek utólagos átszámítása történik euróra.